

BIBLIA

Az augusztusi elmélkedéseket Miklovicz László és felesége, Panni (Nőtincs), a szeptemberiek Kovács László (Budapest) készítette.

Augusztus 7. — Évközi 19. vasárnap — Mt 14,22–33 — Jézus a vízen jár

Talán érdemes elolvasni a párhuzamos részeket is (Jn 6,16-21; Mk 6,45-52): kicsit másképpen adják elő a rendkívüli eseményt, de talán így lesz teljes a kép.

A Máté- és a Márk-leírás eleje tartalmilag megegyezik, Jézus mindkettőben felszólítja barátait, hogy szálljanak bárkába, és evezzenek át a tulsó partra. Jézus ezután hazaküldi az öt királyt tenni akaró embereket, majd elvonul imádkozni. Ekkor kezdődik a tanítványok kintlódása: küzdenek a természet erőivel, a vízzel, a széllel, a sötétséggel – véges fizikai és pszichikus erők segítségével. Mindhárom részben közös motívum, hogy *a bajban lévő tanítványok helyzete Jézus rendkívüli feltűnésével oldódik meg.* Máténál

még egy kis vízen járás is történik Péter részéről, nem kevés tanulsággal. A nehéz helyzet megoldását nemcsak Jézus megjelenése jelentette, hanem a szél elcsendesedése (Mt, Mk) és a csónak parthoz érkezése is (Jn). Mindezen rendkívüli események a tanítványokban rendkívüli reakciókat váltottak ki (Mt, Mk): leborultak Jézus előtt, hitvallást tettek és magukon kívül voltak a csodálkozástól.

Most pedig tegyünk kísérletet arra, hogy az események mögé tekintsünk!

A leírt események alapján azt mondhatjuk, hogy Jézus kinyit egy új dimenziót a barátai előtt. Eddig ilyet még nem tapasztaltak, és ez a dimenzió olyan hatást gyakorol rájuk, hogy extázisba esnek. Ta-

lán a „magukon kívül” kifejezés is erre utal. Aztán olyanokat mondanak-tesznek, ami „normál” tudatállapotban talán eszükbe sem jutna. Leborulnak a barátjuk előtt, Isten Fiának nevezik. Mindez úgy történik, hogy közben mintha kikerülnének az időből is, mintha a Bermuda-háromszögben játszódna az események. Mire magukhoz térnek, már át is értek a tulsó partra, és a vihar is lecsendesedett. A kenyérszaporítás eseménye – amely elgondolkodtató súlyát tekintve azért vetekszik a vízi élménnyel – közel sem volt ilyen hatással ezekre a fiatalemberekre.

A sok ember csodás megejtése és a jóllakottság nem váltotta ki bennük azt a felismerést, hogy itt az Isten Fiával van dolguk, és extázis helyett legfeljebb csak elbágyadtak egy kicsit a tele pocak hatására. Mintha azt sugallná ez a szentírási rész, hogy az igazi nagy felismerésekhez szükség van egy más dimenzióra: ezt előidézheti a félelem, a teljes létbizonytalanság vagy éppen a beavató Mester szokatlan jelenléte.

Mi kell ahhoz, hogy életed alakulását is meghatározó felismerésre juss? Extázis, jó nagy ijedség, kizökkenés a kényelmes életformából, beavatás? Vállalnád-e valamelyik esemény bekövetkezését és annak kockázatát?

Augusztus 14. — Évközi 20. vasárnap — Mt 15,21–28 — A kánaáni asszony

Alighanem még a teológusoknak is fejtorést okoz a szóban forgó szentírási rész értelmezése és a tanulságok megfogalmazása, hát még egy laikus számára.

Az elsődleges gondot az jelenti, hogy a tanításában és életpéldájában diszkriminációt nem ismerő szeretetet hirdető Jézus most éppen az ellenkező módon beszél és viselkedik. Először még szóba sem akar állni a könyörgő asszonnyal (aki nem is a saját baja miatt kérleli Őt, hanem a beteg leánya gyógyulása érdekében). Amikor reagál a helyzetre, akkor is csak egy bántó mondatot mond, és azt is a tanítványainak mondja, amit az asszony is meghall („Küldetésem csak Izrael elveszett juhainak szól”). Ezen belül is felmerül a kérdés: Ha Izrael elveszett juhaihoz szól Jézus küldetése, akkor miért nem azon a vidéken tartózkodik? Mindezek ellenére a nő nem adja fel a könyörgést, hanem leleményesen forgatva Jézus szavait, mégis kikényszeríti a segítséget. Bizonyára nem volt veszíteni valója.

Az a gyanúnk ébredhet Jézus viselkedése alapján, hogy ez a szentírási rész kakukktójás jellegű, ha az Újszövetségi szentírás szemléletét és szellemiségét tekintjük. Valamiért mégis beleszerkesztették. Talán hangsúlyozni akarták Jézus célirányos küldetését és ennek következményét: Izrael házának különleges szerepét. Talán egy sajátos jézusi pedagógiát akartak megmutatni, ti. hogy Jézus teszteli az asszony hitét... Talán azt is meg akarta mutatni a szerző, hogy Kánaánban is léteznek hívő emberek.

Mindezen nehézségek mellett azért kockáztassunk meg állításokat és tanulságokat megfogalmazni a magunk számára, akik 2000 évvel a fentiekben leírt fura esemény után élünk, és időnként még inkább paradox dolgokat tapasztalunk magunk körül (talán magunkban is).

1. Jézus (időnként) visszavonul olyan vidékre, ahol szüneteltetheti a küldetését: pl. pihen, beszélget a barátjaival, beszélget a Mennyei Atyával, átgondolja a küldetését stb.

2. A kánaáni anya úgy szereti a gyermekét, hogy még a kilátástalannak látszó küzdelmet is vállalja, sőt a megaláztatást is. Álláspontja: Sose add fel!

3. Ez a makacs hozzáállás valójában a hitében gyökerezik (és ezt kénytelen elismerni Jézus is).

Augusztus 21. — Évközi 21. vasárnap — Mt 16,13–20 — „Kinek tartják az emberek az Emberfiát?”

Jézus megkérdezi tanítványait, hogyan vélekednek róla az emberek. Fontos számára a véleményük – nem pusztán kíváncsiságból, inkább helyzetfelmérésből. A tanítványok szerint az emberek prófétának tartják Jézust, nem ismerték fel benne az isteni oldalt, csak az emberi nagyságot.

Jézus – talán elégedetlen a válasszal, ezért – továbbkérdez: „Hát ti kinek tartotok engem?” Péter válaszol: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia!” Péter felismerte Jézusban az isteni oldalt, a Krisz-

tust. Nem emberi tudása (test és vér nyilatkozata) alapján, hanem a benne megnyilatkozó mennyei Atya kinyilatkoztatása alapján. Ezért a válaszáért Jézus boldognak mondja Pétert, és megbízást, feladatot ad neki. Itt is érvényes Jézus mondása: „Akinek van (tudása, belső kinyilatkoztatása), annak adnak (feladatot, melyben hasznosíthatja azt, amije van, és amitől több lesz neki), akinek nincs, attól még azt is elveszik, amije lenni látszik

(megverik a pásztor, és szétszéled a nyáj...)

A Szentírásban nem folytatódik a kérdés, én viszont folytatnám: *Hát Te, kedves testvérem, Te kinek tartod az Emberfiát? Ki neked a Jézus Krisztus?* A válasz nem intézhető el néhány jól megfogalmazott mondattal. A válasz – az életem!

Tovább kérdezek: *Ki nyilatkoztatta ki Őt neked? A szüleid? A plébánosod? A közösségvezetőd vagy a lelkipapod?* Ha igen, akkor ez még csak a test és vér nyilatkozata. *Van-e belső tapasztalatod róla? Ha igen, boldog vagy-e tőle? Ebben a boldogtalan világban, minden nehézség ellenére mered-e azt mondani, hogy boldog vagy? Sugárzik is rólad?*

Augusztus 28. — Évközi 22. vasárnap — Mt 16,21–27 — „Terhemre vagy...”

Az előző részben tanúi lehettünk Péter vallomásának: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia!” Nem magától mondta ezt, hanem rajta keresztül az isteni erők nyilvánultak meg. Jézus válasza Péternek: „Boldog vagy Simon, mert nem a test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám.”

A mostani részben is megnyilvánul Péter, de most rajta keresztül az ellenerők nyilvánulnak meg. Jézus beszél a szenvedéséről, haláláról – mire Péter kétségbe esik és tiltakozik, hogy ez nem történhet meg az ő Urával. Jézus válasza Péternek: „Távozz tőlem, Sátán! Terhemre vagy, mert emberi módon, s nem Isten tervei szerint gondolkodol.”

Jézus szembeállítja az emberi gondolkodást és az Isten tervei szerinti gondolkodást. Milyen furcsa első olvasásra: le-sátánozza Pétert azért, mert emberként, emberi módon gondolkodik. Hát nem ez

Jézus azt nevezi boldognak, aki olyan dolgot nyilatkoztat ki, amit nem a test és vér, hanem egy magasabb inspiráció hatására mond ki. Boldog az, aki nemcsak a test és a vér szerint képes működni, hanem olyan dolgot is képes kinyilvánítani, ami az Atyától származik. Az ilyen ember nemcsak boldog, hanem köszikla („Péter”) is, akire Jézus építhet, mert megvan benne az a kitartás és állhatatosság, ami a belső bizonyosságából fakad.

Ha úgy érzed, még belső megerősítésre szolgálna a bizonyosságod, ha úgy érzed, hogy még nem lezárt, teljes és hiánytalan a hited – kérdezz vissza: *Hát Te, Uram, Te kinek tartod önmagad? Jézus számított erre a kérdésre, mert hét ízben így kezdte a mondatát: „Én vagyok...”* Aki keresi a va-

lódí Krisztus-arcot, aki vágyódik a belső megnyilatkozásra, annak számára fontos eligazítást adhat Krisztus önvallomása. „Én vagyok az ajtó...” „Én vagyok az élet kenyere...” „Én vagyok az út, az igazság és az élet...” „Én vagyok a jó pásztor...” „Én vagyok a valóságos szőlőtő...” „Én vagyok a világ világossága...” „Én vagyok a feltámadás és az élet...” Minden mondat nagyon komoly tartalmakat hordoz. Minden mondat megéri, hogy elmélyedjünk benne. A hét együtt pedig átfogható teljességet ad számunkra arról a Krisztusról, akit keresünk, akinek így megérezhetünk valamit a lényéből. Ha ezt tesszük, talán bennünk is megszólal (megnyilatkozik) az Atya: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, Őt hallgassátok!”

a természetes? Jézus szerint nem! Az emberek – akik nem ismerték fel benne a Krisztust, azok gondolkodnak emberi módon. Aki felismerte benne a Krisztust, akiben megnyilatkozott az Atya, az már csak Isten tervei szerint gondolkodhat. Az már nem nézheti a maga és a hozzá tartozók pillanatnyi érdekeit. Annak meg kell értenie a halál, a szenvedés (és azzal együtt a feltámadás) titkát.

Jézus szembeállítja a földi és az örök életet. „Aki meg akarja találni életét, elveszíti, aki azonban elveszíti értelmét, az megtalálja.” Aki a földi életre törekszik, elveszíti az örök életet, és aki az örök életre törekszik, elveszítheti a földi életet. Az embernek fel kell áldoznia a halandót a hallhatatlanság oltárán. A Sátán, a Hazugság fejedelme, a megtevesztés mestere arra törekszik, hogy az ember elmerüljön a földi világ örömeiben, nehézségeiben, feladataiban. Képes elhitet-

ni az emberrel, hogy a földi élet az igazi érték, az anyagi valóság a teljes valóság – és ezzel elfordítja figyelmét a szellemtől, az örök élettől.

Az ember alkalmas arra, hogy megnyilatkozzon benne egy rajta kívüli szellemi létező. Az ember szócsové lehet Istennek és angyalainak, és szócsové lehet a Sátának. Rövid időn belül mindkettőnek is. Az ember különleges létező, az égi és földi világ metszéspontjában él. Egyfajta híd a képez az érzéki világ és az érzékfeletti világ között. Az ember bizonyos szempontból a legszabadabb lény. Felhasználhatja az életét arra, hogy emberi módon gondolkodva, pillanatnyi érdekeket szem előtt tartva élje le az életét. De megteheti azt is, hogy minden képességével és lehetőségével keresi, kutatja Isten tervét, és Isten szándékainak megismerésére és megvalósítására szánja az életét. Bízunk benne, hogy ha így tesz, megtalálja azt...

Szeptember 4. — Évközi 23. vasárnap — Mt 18,15–20 — Büntetlenül garázdálkodhat?

Jézus a megbocsátás parancsával, hogy hetvenszer hétszer (vagyis mindig) meg kell bocsátani az ellenünk vétőnek, nehéz helyzetbe hozta közösségét. Már a kezdet kezdetén felmerült a kérdés: Mi van, ha a bűnös nem tér meg a közösségből? Mi van, ha nem kell félnie a büntetéstől? Nem szemtelenedik-e el? Nem fog-e visszaélni a közösség nevével, pénzével, bizalmával stb.? A közösség tétlenül nézze, hogy büntetlenül garázdálkodik, kikacagva a tehetetlen közösséget? Ezekre a kérdésekre megoldásként került Máté evangéliumába a „testvéri feddés” című bekezdés.

1) A zsinagógai gyakorlat

Ma már egyetlen szentírástudós sem kételkedik abban, hogy a korai közösségek első zavarukban a jól ismert zsinagógai gyakorlatot vették át a nyilvános bűnösökkel szemben. Az eljárásnak az volt a menete, hogy a sértett négy szemközt felszólította a bűnöst a megtérésre. Ha ez nem használt, két tanút vitt magával,

hogy majd a bíróság előtt ők tanúsítsák a bűnös megalkodottságát. Ha erre sem tért meg a bűnös, az egész közösség ítélete elé került az ügy. Ha a bíróság felszólítása sem volt eredményes, kimondták az ítéletet, kiszabták a büntetést, majd a zsinagógában gyászruhába öltöztették a bűnöst, és kivezették őt a közösségből, magyarul kiközösítették. A gyászruhát akkor vehette le, és akkor ölthetett fehér ruhát, ha büntetését letöltötte, megtért és a zsinagóga közössége visszafogadta őt.

2) A jézusi gyakorlat

Idővel nyilvánvalóvá vált, hogy ez az igazságszótó jogi procedura távol áll Jézus parancsától, mely szerint a bűnöst is szeretni kell, sőt a bűnöst jobban kell szeretni, hogy jobb belátásra térhessen. A zsinagógai eljárást, vagyis a jogrendi eljárást át lehet értelmezni a szeretetrend szerint. Így a személyes figyelmeztetés, majd két testvér jelenlétében való beszélgetés után az egész közösség is foglalkozhatott az ügygel, érvelhetett és győzköd-

hatték a megtévedtet. Gondot csak az a szentírási kitétel okozhatott, hogy „ha a közösségre sem hallgat, vedd úgy, mintha pogány volna vagy vámos”. Ez zsidó értelmében egyértelműen kiközösítést jelent, de nem a keresztény szemlélet szerint. Jézus tanítványának ugyanis a pogányt és a vámost, vagy az ellenséget is szeretnie kell, sőt inkább kell szeretnie (Lk 6,35), mert csak így van esély arra, hogy a sértett megmaradjon a szeretet útján, a bántó pedig jobb belátásra térjen. Ezért a jézusi gyakorlat csak a szeretetről szólhat.

3) Büntetlenül garázdálkodhat?

Ezt jelenti tehát a mindent megbocsátás? A keresztény közösség Jézus parancsától megkötözve ki van szolgáltatva a szélhámosoknak, tolvajoknak, uszítóknak, viszálykeltőknek, rágalmozóknak stb.? Tulajdonképpen igen. De nem teljesen.

A csoportdinamika a közösség lényeges elemének tartja a jó elismerését

(szanktifikáció) és a rossz elmarasztalását (szankció). Ez minden közösségre, a jézusi közösségekre is érvényes. A nyilvános dicséret és nyilvános elmarasztalás a tettekre vonatkozik. Ezt megtenni az egész közösség szeretése érdekében kötelessége is minden közösségnek. Ez nincs ellentétben a jézusi szeretetet parancssal. Sőt ez a vétkes tanítása, nevelése miatt is elengedhetetlen.

Ennek három módját is megtalálhatjuk az evangéliumokban. Az egyik a most olvasott mátéi „testvéri feddés” (a „négy szemközti”, „két tanú”, „közösség” feddése). A másik a fokozatokat elhagyó nyilvános feddés is (lásd Mt 23,14-15 „jajai” a főpapok, farizeusok és írástudók ellen, Lk 13,32 üzenete Heródesnek, a „rókának”). És van a harmadik mód, mely szintén a fokozatokat elhagyó, spontán, a testvér és barátot felrázni akaró feddés (lásd

Mt 16,23, amikor Jézus egyszerűen „lesátanozza” Pétert „emberi” gondolkodásáért).

Ha valaki a közösségben ezekre az elmarasztalásokra sem jézusi módon reagál: nem tér meg (és el sem távozik a közösségből), hanem kígyót-békát kiált mindenkire, akkor nincs más lehetősége a jézusi közösségnek, mint eltűnni mindezt, és tudtára adni az illetőnek, hogy továbbra is szeretjük (és visszavárjuk őt).

Szeptember 11. — Évközi 24. vasárnap — Mt 18,21–35 — Mégis van határ?!

Az evangéliumi ellentmondásokon nem kell csodálkoznunk. Ahogy múlt vasárnap láttuk, Máté evangéliumába bekerülhetett a zsidó zsinagógai eljárás a bűnös szemben, a mai részbe is bekerült egy kegyetlen történet a szívtelen szolgáról és az előbb megbocsátó, majd büntető királyemberről. De hát mi itt az ellentmondás?

1) A megbocsátó király

Már a történet elején nyilvánvaló, hogy tanmeséről van szó, hiszen a számvetést készítő úr elé egy olyan szolgát visznek, aki tízezer talentummal tartozik urának. A tízezer talentum kb. 20 millió dollár. Az úr az adósok börtönébe akarja vetni a szolgát feleségestül és gyermekestül. A szolga könyörög, az úr megkönyörül. Elengedi büntetését, sőt óriási tartozását is. Eddig a király irgalmas Atyaként viselkedik.

2) Az irgalmatlan szolga

A történet folytatódik. A szolga alig megy ki az úr házából, találkozik az ő adósával, aki száz dénárral tartozott neki. A száz dénár kb. 17 dollár. Ez aránytalanul kisebb összeg, mint amit ura elengedett neki. Vérlázító, ami ezután következik. Megragadja és fojtogatja társát, hogy fizesse vissza neki az adóságot. Mivel er-

re képtelen, könyörgése ellenére az adósok börtönébe vetteti. Erre kinyílik a bicska zsebünkben, de a történetbeli szolgálkában is, ez az arcátlan kegyetlenség megtorlást követel. Társai fel is jelentik az irgalmatlan szolgát.

3) Az igazságosztó király

Ösztönösen jó érzéssel tölthet el minket az igazságos király tette, aki maga elé idézi a szolgát, és szemére veti gonoszágát. Felrója neki, hogy az ő megbocsátó, irgalmas példáján nem tanult, majd irgalmatlanul börtönbe csukítja a poroszlókkal, mindaddig, amíg vissza nem fizeti neki a tízezer talentumot (20 millió dollárt!). Vagyis van határa a megbocsátásnak! Van, amikor kegyetlenül büntetni kell – mondja a történet vége.

4) Feloldhatatlan ellentmondások?

A történeten belül is találunk ellentmondást. Nem az, hogy az egyszer irgalmas király máskor irgalmatlanul cselekszik. Általában ilyenek a királyok, meg az emberek. Az ellentmondás az, hogy valaki az irgalmatlanságot elítéli, közben maga is irgalmatlanul igazságot oszt. De ez a kisebb ellentmondás.

Sokkal nagyobb az, ami a történeten kívül található. Péter megkérdezte Jézust,

hogy a zsidóknál szokásos hétszeri megbocsátást kell-e nekik is gyakorolniuk? Nyolcadszor már megtagadhatják-e a bocsánatot? Jézus válasza, hogy nem hétszer, hanem hetvenszer hétszer kell megbocsátaniuk – zsidó szóhasználatban azt jelenti, hogy a megbocsátásnak nincs határa. És mi következik ezután tanmeseként? Történet a türelmét vesztett királyról, aki megelégedi a gonoszszágot, és megbocsátásának igenis van határa. Eddig, és ne tovább! Most pedig megbűnhödsz, te gonosz!

A legnagyobb ellentmondás, ami csak elképzelhető a befejezés: „Így tesz menyeyei Atyám is veletek, ha mindegyitek szívből meg nem bocsát felebarátjának”. Vagyis van, amikor az irgalmas Atya sem irgalmas Atya többé, hanem elégtételt vevő, bosszúálló úr!

Ha valaki ragaszkodik az ellentmondásmentes evangéliumhoz és Jézushoz, nyilván az akkori életből vett példának tartja a történetet. Az Atyára vonatkozó befejező részt pedig úgy érti, hogy nem az Atya hoz ránk büntetést, hanem mi hozzuk magunkra bűneinkkel a bűnhődést. Mert ugye, aki fejjel megy a falnak, az beveri a fejét. Aki a lét törvénye, a szeretet ellen cselekszik, az a szeretetlenségbe és abból fakadó boldogtalanságba dönti magát. Nem a fal és nem az Isten mindennek az okozója, hanem mi magunk!

Szeptember 18. — Évközi 25. vasárnap — Mt 20,1–16a — Igazságos bért?!

Pénz ügyében nincsen tréfa! Egy kanál vízben megfojtaná munkatársát, aki kevesebb fizetésemelést kapott. Persze a főnökkel együtt. Akiben ilyen hajlandóság lappang, sokszor elolvashatja a szőlőhegy munkásairól szóló jézusi történetet. Ez is az igazságos és jóságos gazda kérdését feszegeti. Mégiscsak az igazságosság a legfontosabb dolog a világon?!

1) A szó szerinti történet

Nem nehéz elképzelni. Mindjárt a Moszkva téren érzem magam, ahol munkanélküliek ácsorognak. Kora reggel elmegy egy csapat, majd reggel kilenckor, aztán dél és három között, de még ötkor is talál munkavállalókat a munkaadó.

Még a bérkiosztást is el tudom képzelni. Aki egész nap dolgozott, és aki csak egy órát, az is ugyanannyit kap. Az egyik a megegyezés szerint igazságosan, a másik meg emberbaráti szeretetből, hisz sze-

rencsétlen nem tehet arról, hogy őt nem fogadták fel reggel vagy hajnalban.

Az elégedetlenséget pedig ki nem érti? Akik a nap terhét és hevét viselték, joggal gondolhatták, hogy több pénzt kapnak. Nem úgy történt.

2) Az átvitt értelem szerinti történet

Jézus történeteinek mögöttes jelentésük is van. Ha a szó szerinti értelmezés zúgolódást vált ki az egyik oldalon, az átvitt értelem már egyenesen dühöt válthat ki.

Az első hallgatóság pontosan értette, hogy miről beszél Jézus. Persze, a zsidókról és a pogányokról. Az először meghívottakról és az utolsó órában meghívottakról. A gazda szőlőjében kell munkálkodniuk, Isten Országát, a szeretet világát kell formálniuk. Ebbe nem fér bele a zsi-

dó-pogány ellentét. Nem irigykedhetnek a később megtértek egyenlő bérének. Mert irigységük miatt elsőből utolsókka válhatnak.

3) Igazságos vagy jóságos az Isten?

E körül a kérdés körül körözve, igazságmániánknak megfelelően megint azt vonhatnánk le a történetből, hogy bizony azt tanítja Jézus, hogy Isten mégiscsak egy keleti kényúr, aki tetszése szerint hívogat embereket, és kénye kedvére osztogatja nekik a bért vagy jutalmat. Aztán egyszer az igazságos zsebébe nyúl, máskor meg a jóságos zsebébe. Csakhogy ebből egy szó sem igaz! Mert Isten csak jóságos.

A történet kulcsszava az egy dénár. Tessék csak behelyettesíteni az egy dénár bér helyébe az Isten Országát és annak boldogságát. Akkor úgy szól a történet, hogy bárki bármikor beáll a szőlőbe

dolgozni, vagyis bárki bármikor a szeretet életét kezdi el élni, a Szeretet Országában él, és annak boldogságát nyeri el. A zsidó is, meg a pogány is, az előbb megtért is, meg a később megtért is. Teljesen értelmetlen a zúgolódás, mert az első sem kaphat többet Isten Országá-

boldogságánál, viszont örülhet, hogy a szerencsétlen „munkanélküli” is megkapta az Országot. A jóságos Isten csak jóságot tud adni!

Béremelésekkor érdemes gondolni erre a történetre is. Hátha elfelejtünk zúgolódni. Hátha az „egy szükségest” akarjuk ke-

resni inkább, mint a nagyobb pénzt. Mert pénzen csak örömet vásárolhatunk, az „egy dénáron” viszont boldogságot. Ezért mondhatta Jézus a Hegyi beszédben: „Ti keressétek elsősorban Isten Országát és annak igazságát, és a többit is mind megkaptjátok” (Mt 6,33).

Szeptember 25. — Évközi 26. vasárnap — Mt 21,28–32 — *Megyek – nem megyek?*

Aki az előző vasárnapok elmélkedéseit olvasta, kicsit nyugtalanzkodva kérdezhet magában, hogy hát már Szentírás sem szent? Mi az, hogy így kell érteni, meg úgy? A Szentírást bizony csak úgy kell érteni, ahogy írva van! Ez az igazság! Nem?

Jó, hogy a mai napon éppen Szentírás vasárnapja is van, és a példabeli apa kérése mellett, hogy „Fiam, menj ki ma dolgozni a szőlőbe”, a Szentírásról is elgondolkodhatunk.

1) A Bibliáról

Ma már kevesen vannak, akik azt gondolják, hogy a Szentírást úgy kell érteni, ahogy írva van. Hiszen tudjuk, hogy a zsidó-keresztény Biblia több ezer éves íráskönyvtárány, különböző korok, nyelvek, beszédmódok, irodalmi formák megtestesítője. Mi még a tegnapi újságot sem biztos, hogy jól értjük, hát még a több ezer éves írást.

Tudjuk, hogy az egyház évszázadokig tiltotta is a népek a Biblia olvasását. Kitétte a szentélybe, de leláncoltatta. Csak a papok olvashatták és magyarázhatták. Dogma is készült róla, hogy csak a tévedhetetlen Tanítóhivatal értelmezheti a szent iratokot.

Luther és a reformáció és a felvilágosodás óta aztán lekerült a bilincs a könyvről, magyarázza is boldog és boldogtalan. A helyzetet súlyosbítja, hogy egyesek azt állítják, hogy nincs is égből pottyant könyv! Sem úgy, hogy maga az Isten diktálta ezeket a könyveket, sem úgy, hogy a Szentlélek irányítása alatt írták, hogy tévedést ne írhasanak. Arra hivatkoznak, hogy nemcsak természettudományos tévedésektől hemzseg a Biblia, hanem tele van ellentmondásokkal is. Nemcsak az Ószövetség és Újszövetség iratai ütik egymást, de még az evangéliumokban is káprázatos ellentmondások találhatók (lásd pl. az előző vasárnapok evangéliumi részleteit).

Mi következik ebből? Ne tegyük ki a trónra a Könyvek Könyvét? Taszítsuk le a trónról a szent könyveket? Sokan állítják, hogy a különböző vallások szent könyvei több kárt okoztak az emberiségnek, mint jót, mert több rossz van bennük, mint jó! Ezért legjobb lenne elégetni őket?

Nem kell letaszítani semmit sehonnán, nem kell elégetni semmilyen szellemi terméket, csak a szentség mázától kellene egy kicsit megszabadítani az ún. szent könyveket, hogy az Istennel manipulálva senki vissza ne élhessen velük (lásd Korán: „szent háború”).

Ezen kívül pedig a józan ész és a jó lelkiismeret, továbbá mások kontrolljának kell alávetni minden írást, és ami jó, azt elfogadni, ami rossz, azt elvetni (pl. amikor Jahve csecsemőket gyilkolni küld stb.). Van még egy bizonyosság: Gyümölcsseiről ismerhetjük meg a fát. A jó tettek bizonyíthatják a szent írás igazát!

2) A munkáról

A mai ünnepi evangéliumban a munkáról van szó. Sőt két engedetlen fiúról, akikben a korabeli zsidóság könnyen felis-

merhette a két tábor: a hívő zsidókat és a hitetlen pogányokat. A hívő zsidókat, akik szájukkal ugyan igent mondtak Istenre, de tetteikkel megtagadták őt. Aztán a hitetlen pogányokat, akik szájukkal ugyan megtagadták Istent, de tetteikkel esetleg jobban követték őt. Aki igent mond, de nem cselekszik, az rosszabb, mint aki először nem mond, de meggondolva magát, később mégis cselekszik.

Ebben a történetben biztosan Isten Lelke szól, mégpedig nemcsak az akkori hallgatóságnak, hanem nekünk is. Mert arról szól, hogy megyek-e a szőlőbe dolgozni, vagy nem megyek. Arról szól, hogy a szeretet tetteivel építem-e Isten világát, vagy nem építem. Csak szövegelek, de nem cselekszem?

Azt már csak toldalékként fűzhetjük hozzá, hogy Isten Országának munkájához nemcsak úgy lehet hozzá állni: 1) mondom, hogy megyek, de maradok, 2) mondom, hogy nem megyek, de mégis megyek. Van még egy megoldás: 3) mondom, hogy megyek, és valóban megyek is. Tetteim igazolják majd, hogy az Atya szólt hozzám az Írásból, és azt is igazolják a tetteim, hogy gyümölcsöző volt az Ő szava!

